Vaderschapskennis & Vader-zijn! Nr. 52

Mei 2026, 5e jaargang, nr. 5.

Versie: 29-05-2026

© Bob de Raadt
Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider – lid Connect2Grow > Connect2Fathers – Auteur 'Vaderschapskennis' – boekenrecensent voor Vakblad Vroeg en Vakblad Sociaal Werk - blogger - **vadercoach - eigenaar van** www.bobderaadt.nl **– ambassadeur Kenniswerkplaats Pedagogische Basis (#kpb) – supportgroep Vaders-voor-vaders - pensionado – voorheen medisch maatschappelijk werker Erasmus MC Sophia-Kinderziekenhuis Rotterdam (afd. Kinderoncologie - ICK - CTB&A en afd. Verloskunde-Gynaecologie – Neonatologie).**

www.bobderaadt.nl/vaderschap.php **(interviews & boekrecensies)**
www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php **(Rotterdams project 'vaderschap')**
www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php **(online magazine vaderschap & vaderschapsontwikkelingen)**
www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php **Vaders doen ertoe**.
www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php **vaderbeeld & zelfbeeld**
www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php > **PPD & PPPD**
www.bobderaadt.nl/patrascentie.php over de transitie naar vaderschap; vaderschapsontwikkeling

Mailadres: bobderaadt@live.nl

M.m.v. Marinda Schuiling e.a.

Inhoudsopgave:

- **Inhoudsopgave** (pag. 2)
- **Agenda** (pag. 2)
- **Publicaties** (pag. 3)

THEMA: VADERS & VADER-ZIJN & VADERSCHAPSTHEORIE:

- **Vaderschap (post op LinkedIn) e.a. berichten – pag. 3.**
- **Essentieel en existentieel vaderschap (notitie, deel 2) – pag. 4.**
- **Don Ceder (ChristenUnie): Symposium *'Betrokken vaders – bloeiende samenleving'* – op 11 mei 2026, Den Haag – Nieuwspoort – pag. 7.**
- **Vaderschap in de pedagogische basis (pag. 10)**
  - met reacties op het onderzoeksverslag en
  - een reactie op: *De Staat van de Gezinnen 2026* – pag. 15.
- **VaderFactor (rubriek) – pag. 16.**
- **Postpartum depressie bij een vader (een patrascentrische PPD) – pag. 17.**
- **Boekenplank – boekrecensies:**
  - Veugelers, René. & Harriët Teeuw (2025) *Focusing met kinderen – De kunst van communiceren in therapie en begeleiding* – Den Haag: Acco Learn Uitg. – ISBN 978-94-9239-894-9 – 164 pp, €17,50 (pag. 19).
  - Michelle van Tongerloo (2024) *Komt een land bij de dokter – Nederland door de ogen van een straatarts* – Uitg. Journalistiek Platform De Correspondent; ISBN 9789493254527; 293 pp.; €23,00 (pag. 20).
  - Jake Biggin (2026) *Mijn vriend Sunny (2) – Woorden van vriendschap* – Utrecht: KokBoekencentrum Uitgevers – ISBN 978-90-435-4471-9; €17,99 (pag. 22).
  - Christiaan Vinkers (2026)
  Littekens uit je jeugd – Hoe jeugdtrauma je vormt – en hoe herstel mogelijk is
  Amsterdam: Prometheus; ISBN 978 90 446 5902 3 (293 pp; €22,99) – pag. 23.
- **Podcast: Gelijkwaardig ouderschap -> *'We doen het samen maar waarom voelt het niet zo?'*** – met Esther Cardenas-Wasser, Jan Jacob Bouma en Bob de Raadt (pag. 25).
- **SIRG-FCAR -> bericht uit nieuwsbrief april – mei 2026 ->> publicaties (pag. 27).**

Agenda:

- **1 juni 2026: opname 5e podcast met Esther Cardenas-Wasser.**
- **26 juni 2026: opname van een podcast met Renate Vermeulen.**

Publicaties:

- www.rinnah.nl/9789020999655/dirk-de-wachter/wachten-een-levenshouding/ Wachten, een levenshouding – auteur: Dirk De Wachter. Recensie door Bob de Raadt.
- www.rinnah.nl/9789033833991/linda-klein/samen-meer-ontdekken-over-je-gevoelens/ Samen meer ontdekken over je gevoelens. Samen meer ontdekken over je gevoelens. Auteur: Linda Klein. Recensie door Bob de Raadt.

- Podcast: Gelijkwaardig ouderschap -> we doen het samen maar waarom voelt het niet zo? www.open.spotify.com/episode/31R5dFbvKxjshtYWPdjPNb - https://buikbaby.com

VADERS & VADER-ZIJN & VADERSCHAPSTHEORIE:

Vaderschap:

Bob de RaadtBob de Raadt • UU freelance contextueel hulpverlener, gastdocent Erasmus MC Academie, blogger, vadercoach, freelance contextueel hulpverlener, gastdocent Erasmus MC Academie, blogger, vadercoach10 u / 30-04-2026 • 10 uur geleden • Zichtbaar voor iedereen op en buiten LinkedIn

Vaderschap
Waar vind je als vader informatie over jouw rol als vader, over jouw betrokkenheid bij je kind(eren)? Hoe kun je groeien in jouw aandacht geven aan je kind(eren)? De vader in de pedagogische basis is van essentieel belang!
Die urgentie wordt vaak onderschat. Om die redenen zoeken vaders naar informatie over de transitie naar vaderschap, naar groepen met andere vaders om over hun ervaringen te sparren, naar de invulling van hun vaderrol, naar groei in hun vaderschap.
In het aprilnummer van *Vaderschapskennis* komen verhalen naar voren over 'vaderinitiatieven', over 'vaderschap in de pedagogische basis', over de essentiële rol van vaders, over de benadering van Kinder Focussen, over de vaak onderbelichte invloed van de vaderfactor, over de postpartum depressie bij vaders. Veel leesplezier!
https://lnkd.in/e2FyUezg https://lnkd.in/eNRF_bJi
https://lnkd.in/e6g3CD_4
www.bobderaadt.nl/KPB.php
hashtag#vaderschapskennis hashtag#kpb hashtag#vaders hashtag#geboortezorg hashtag#kinderfocussen hashtag#patrascentie hashtag#patrescense hashtag#betrokkenvaderschap

- Boek over vaderschap: **Esther Goedgebuure (2026) *Vaders Gesprekken over vaderschap* – Uitg. Lebowski Publishers.**

Het vaderschap heeft zich de afgelopen decennia razendsnel ontwikkeld: vaders die zelf opgevoed zijn door een man die zich na een lange dag werken verstopte achter de krant, voelen de behoefte zich te verdiepen in het welzijn van hun kinderen en reflecteren op hun eigen rol. Ze durven fouten toe te geven, emoties te tonen en sorry te zeggen. Dat klinkt normaal, maar de focus is radicaal verschoven. In plaats van dat het om hen zelf gaat, is het geluk van de kinderen het uitgangspunt. In *Vaders* gaat Esther Goedegebuure in gesprek met talloze bekende vaders en deskundigen over vaderschap.

Met: Lodewijk (Esthers partner) - Kluun - Bart Chabot - Özcan Akyol - Lykele Muus - Thomas Rosenboom - Sander Schimmelpenninck - Boris van der Ham - Robert Vuijsje - Eric Corton - Michiel Vos - Edson da Graça - A.F.Th. van der Heijden - Ronald Giphart - Nathan Vos - Rick Paul van Mullingen - Tim Overdiek - Hans Dagelet.

Zie ook een reactie van Lodewijk, op www.linkedin.com/posts/lodewijk-de-mol-van-otterloo_ruim-twee-jaar-geleden-schreef-mijn-vrouw-activity- -> "Omdat vaderschap voor mij de belangrijkste rol in mijn leven is. En omdat het zo bijzonder is als degene die het dichtst bij je staat, ziet en waardeert hoe je daar de afgelopen 25 jaar invulling aan hebt geprobeerd te geven. Ik voel me daar ongelooflijk dankbaar voor. Voor haar woorden, voor onze kinderen, voor ons gezin, en voor alles wat vaderschap mij heeft geleerd".

Thema: Essentieel en existentieel vaderschap (deel 2):

In het vorige nummer van ***Vaderschapskennis*** heb ik verslag gedaan van mijn contact met René Veugelers en Harriët Teeuw (therapeuten die werkzaam zijn met de psychotherapeuitsche benadering 'Kinder Focusing' (Bron: www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_51.pdf pag. 16-21). Ik heb beide auteurs/therapeuten een serie vragen gesteld m.b.t. vaderschap in de context van de benadering 'Kinder Focusing'. René vond deze serie vragen van existentieel niveau. Dat raakte mij en ik ben gaan denken en schrijven over de betekenis van 'essentieel vaderschap' en van 'existentieel vaderschap'. De maand april was te kort om tot een volledige tekst en gedachtegang te komen (en wanneer is een gedachtegang klaar ??); vandaar een follow up met deel 2.

Christiaan Vinkers[1] schrijft in zijn boek *'Littekens uit je jeugd – Hoe jeugdtrauma je vormt – en hoe je herstel mogelijk is* [2] *"Opvallend is dat de rol van vaders lange tijd onderbelicht is gebleven. De meeste studies over opvoeding en jeugdtrauma richten zich alleen op moeders of allebei de ouders, terwijl vaders een unieke rol spelen in de ontwikkeling van kinderen. Het weinige onderzoek dat er is, toont aan dat vaders, zeker na de eerste levensjaren, meer betrokken zijn bij de opvoeding dan vaak wordt gedacht. In veel gezinnen nemen zij actieve*

[1] Christiaan Vinkers (1980) studeerde farmacie, rechten en geneeskunde. Hij werkt als psychiater bij GGZ InGeest en als hoogleraar 'Stress en Veerkracht' bij het UMC Amsterdam. Gaf een interview in het Ned. Dagblad van 14-02-2026, pag. 4-7.

[2] Christiaan Vinkers (2026) *'Littekens uit je jeugd – Hoe jeugdtrauma je vormt – en hoe je herstel mogelijk is* Amsterdam: Uitg. Prometheus – ISBN 978 90 446 5902 3 – 293 pp - €22,99. Een recensie van dit boek staat elders in deze editie van *Vaderschapskennis*.

zorgtaken op zich, zeker naarmate kinderen ouder worden…. Als vaders bewust en actief in de opvoeding worden betrokken, leidt dat tot minder huiselijk geweld, meer positieve opvoeding en minder stress bij vaders en kinderen. Vaders, die zich gesteund en gezien voelen, functioneren beter als opvoeder. Er is dan ook dringend behoefte aan onderzoek en interventies die expliciet rekening houden met vaders als actieve opvoeders, met hun eigen kwetsbaarheden, behoeften en kwaliteiten". [3] Ik deel deze visie van Vinkers. Vaderschap is nog te vaak een onderbelicht en ondergesneeuwd thema. Ik hoop dat zijn pleidooi bijdraagt aan meer bewustwording van de urgentie van vaderschap, in onze maatschappelijke context, in de zorg- en hulpverlening, in het kindbelang c.q. het belang van het biologische kind en binnen de ouderschaps- en partnerrelatie.

Daarnaast komt het afgelopen jaar steeds vaker het thema van de zogenaamde **'vaderwond'** aan de orde. Een destructieve aandoening in iemands leven, door een negatieve beleving in de eigen relatie met eigen vader. Cocky Drost schrijft over de vaderwond: 'Een vaderwond ontstaat wanneer een vader emotioneel of fysiek afwezig was, en de zoon daardoor het gevoel krijgt het niet waard te zijn om gezien te worden. Dat uit zich in gedrag als: prestatiedrang/-dwang, in het zoeken van eigenwaarde in prestige, in hun schijnbare emotionele onverschilligheid voor de emoties van anderen". [4]
"In die 'manosfeer' is geen ruimte voor zachtheid, geen reflectie, geen ruimte voor genade. Het is een harde plek, waar kwetsbaarheid vooral iets is om te verbergen".
En misschien is die harde sfeer, een afwijzend, destructief mechanisme, een subtiel spel van psychologisch RISK, een energievretend patroon niet alleen terug te vinden in de documentaire van Louis Theroux [5], maar ook op de werkvloer, of tijdens een prenataal huisbezoek, of in de gezinskring of familiekring, of een non-verbale houding op de klinische afdeling, of in de vriendenkring. "Je haalt het niet in je hoofd om kwetsbaar te zijn en om emoties te tonen". Nog altijd geldt een stereotype 'dat een man niet zal/mag huilen!' Met de bijbehorende scheldwoorden. 'Ik huil wel onderweg, als niemand mij ziet en/of hoort'. 'Ik heb van jongs af aan geleerd om mij groot te houden'. Dan leer je snel af om open te zijn of kwetsbaar of toegankelijk. Een sensitieve reactie is soms ver te zoeken. Ook een man (partner, vader, collega) heeft een sensitieve benadering nodig, begrip & ondersteuning, met respect en empathie. Hij heeft een buddy nodig, een maatje, een klankbord, een inspirerend voorbeeld, een veilige oefenplek met reflectie en feedback, een vadersupportgroep, een mannenkring.
Daarnaast heeft bij ook een ondersteunende partner (echtgenote, vrouw) nodig, die hem stimuleert, die zijn achtergrond kent, die hem in zijn eigenheid waardeert, hem erkent als vader, hem uitnodigt om in zijn rol te groeien, die helpt om dingen onder woorden te

---

[3] Vinkers (2026), pag. 86-87. Hij schrijft meer over **vaders** op de volgende pagina's: 95, 99, 100, 104, 122, 132, 140, 166, 189. Ook besteedt hij aandacht aan de 'vaderfactor' op pag. 24 (bijv. over de vader van de Franse voetballer Thierry Henry en hoe Thierry dat beleefd heeft), 95, 144. Mannen worden besproken op bijv. pagina 155.

[4] Çocky Drost (2026, column) *In de manosfeer zie ik mannen met een vaderwond* – in: Nederlands Dagblad, 2 mei 2026, pag. 13; rubriek: Geloven & goed leven/ZEVEN. Mede n.a.v. een docu van Louis Theroux over de manosphere.

[5] Ter info: https://www.rtl.nl/nieuws/buitenland/artikel/5580079/documentaire-louis-theroux-netflixmanosphere-must-watch-ouders - www.netflix.com/nl/title/81920687 - www.jmouders.nl/inside-the-manospehere-documentaire-louis-theroux/

brengen, die niet afwijst, die meewerkt aan de balans binnen de relatie, die capaciteiten helpt tot bloei te komen, die helpt oefenen en uitproberen, in een relatie van geven en ontvangen, van wederzijdsheid. Om die reden is de bewuste en inhoudelijke partnerkeuze zo enorm belangrijk.

Cocky Drost geeft een aantal waardevolle tips om met de vaderwond aan de slag te gaan:

- Erken wat er ontbrak: warmte, veiligheid, ruimte om jezelf te zijn
- Durf de pijn daarvan onder ogen te zien
- Herken en doorbreek oude patronen
- Bouw bewust aan veilige relaties en vriendschappen
- Oefen met vertrouwen, ook als da spannend is
- Wees milder en zachter voor jezelf
- Vervang overtuigingen als 'ik ben het niet waard' door 'ik ben het waard'
  < Ik (BdR) zou daar aan toe willen voegen: 'Ik ben waardevol'. 'Ik ben volwaardig!' -> zeker in de ogen van God de Vader en van Jezus de Messias. Dit is een eye-opener in menig cliënt-, patiënt- en pastoraal gesprek >.
- Zoek professionele hulp als je merkt dat je er alleen niet uitkomt.[6]

Die 'vaderwond' is vaak onbewust emotioneel aanwezig. Het confronteert je met onvrede in jezelf. Dat kan soms plotseling tot een soort explosie leiden, waar je achteraf spijt van hebt. Een woord, een gebaar, een houding, een tegenwerking, een frustratie. En die uitbarsting komt neer op de schouders van een ander, bij voorbeeld in het contact met je kind. Wilfred Hermans[7] geeft in zijn essay daar een duidelijk voorbeeld van. Op een verjaardagskaartje aan hem stond geschreven: "Let op, wordt snel boos!" Hij vertelt over zijn moeite met zijn emoties en de moeite die het kost om je eigen houding en gedrag te veranderen. Soms is dat gedrag zo weerbarstig. Wat was de aanleiding? Een verjaardagskaartje met een eerlijke, confronterende tekst. En wat is dan jouw reactie en wat is de reactie van je kind? En hoe reageer jij daar weer op? Een enorme reactieketen, die doorbroken moet worden. Jakob van Wielink schrijft in een reactie[8] op dat essay van Wilfred Hermans o.a. het volgende: "Een kind dat op een verjaardagskaart schrijft 'let op, wordt snel boos" geeft zijn vader eigenlijk het mooiste cadeau dat er is: een eerlijke terugkoppeling. De vraag is niet alleen of de vader hem uitpakt, maar ook of hij ermee gaat spelen". En dat 'spelen' is juist zo belangrijk om te leren, om te oefenen, voor reflectie en bezinning, voor het zoeken naar innerlijke rust en vrede, zoeken naar een ander reactiepatroon op basis van inzicht in eigen innerlijke processen. Ook als dat verwijst naar de vaderwond. Wielink schrijft: "De vader die

---

[6] Çocky Drost (2026, column) *In de manosfeer zie ik mannen met een vaderwond* – in: Nederlands Dagblad, 2 mei 2026, pag. 13.

[7] Hermans, Wilfred (2026) Oefenen in vaderschap: hoe leer ik om niet meer te ontploffen; in: *Nederlands Dagblad*, 25 april 2026, pag. 8-9; bijlage Geloven & goed leven; essay. Vindplaats: www.nd.nl/leven/leven/1314299/oefenen-in-vaderschap-hoe-leer-ik-mijn-emoties-beheersen-ik-w#closemodal

[8] Jakob van Wielink (2026) *Vaders die ontploffen, zijn niet boos op hun kind. Maar wat zijn ze dan wel?*, in: Ned. Dagblad, opinie&debat, pag. 14, woensdag 6 mei 2026. Vindplaats: www.nd.nl/opinie/opinie/1315807/vaders-die-ontploffen-zijn-niet-boos-op-hun-kind-maar-wat-zij#closemodal Hij publiceerde dit artikel ook op zijn LinkedIn-pagina.

explodeert bij een brutale opmerking van zijn zoon, is vaak ook de man die zelf thuis geen ruimte kreeg om zijn stem te laten horen. Nu presenteert hij de rekening, zonder het te willen. Vaders die niet hebben leren omgaan met frustratie, omdat hun eigen vaders dat evenmin konden, dragen dat onverwerkte patroon mee". En die ontploffing kan zomaar geschieden door een stapeling van vermoeidheid, onmacht, het gevoel van niet gezien te worden" en/of andere bepalende factoren: oude pijn, die om erkenning en herstel vraagt.

Een positieve band met de eigen vader is enorm belangrijk, waardevol en inspirerend. Ik weet nog de situatie dat een vader met een kind op de afdeling Neonatologie heel regelmatig ging wandelen met zijn vader in de omgeving van het Sophia Kinderziekenhuis; in het park tegenover de Euromast. Die wandelingen, en de gesprekken tijdens het wandelen en het samen-zijn gaven hem de gelegenheid om te sparren, om z'n hart te luchten, om zijn zorgen te delen, om er even tussenuit te zijn, om een uurtje van de afdeling af te zijn en even in de buitenlucht, in een groene omgeving. Even de gedachten op iets anders richten; op adem komen; nieuwe energie opdoen, een schouder ervaren. Om daarna weer volop aanwezig en present te kunnen zijn voor zijn vrouw en kind en voor de dingen op de afdeling (gesprekken met artsen en verpleging, buidelen, verzorgen van de baby). Die wandelingen zijn voor hem van 'levensbelang' geweest, om in de 'overleefstand' overeind te blijven. Vadersupport van de eigen vader. Van man-tot-man. Van vader-tot vader. Vaders hebben zich laten interviewen over de transitie naar hun vaderschap (patrascentie – patrescense – patrescentie)en over hun ervaringen op de afdeling -> www.bobderaadt.nl/vaderschap.php Een boeiend en intrigerend inkijkje in de belevingskant van vaders, in de hectiek van medische problematiek en een opname op de Intensive Care Kinderen (ICK) of de Neonatologie (NICU of ICN).

Terug naar de vaderwond: een volgende keer in *Vaderschapskennis.*

Don Ceder (ChristenUnie): Symposium 'Betrokken vaders – bloeiende samenleving' – op 11 mei 2026, Den Haag – Nieuwspoort.

- Goedemiddag!

U was afgelopen maandag aanwezig bij het symposium over vaderschap 'Betrokken vaders, bloeiende samenleving'. We kijken terug op een interessante en inspirerende bijeenkomst, waar u aan hebt bijgedragen. Hartelijk dank daarvoor!

We zien de bijeenkomst als start van een beweging die maatschappelijk, politiek en in de hulpverlening het belang van vaderschap onder de aandacht brengt en de rol van vaders vergroot. We hopen dat u betrokken wilt blijven bij die beweging.

Verslag
We hebben zelf een verslagje *gemaakt van de bijeenkomst. In de media is ook verslag gedaan van de bijeenkomst (doorscrollen naar beneden).

Presentaties
In de bijlage bij deze mail vindt u de presentaties die em. hoogleraar Louis Tavecchio en senior-onderzoeker Marjolijn Distelbrink hebben gegeven op het symposium.

- * Verslag: www.christenunie.nl/nieuws/2026/05/13/christenunie-organiseert-symposium-over-vaderschap-tijdens-week-van-het-gezin -> De ChristenUnie organiseerde maandag 11 mei, tijdens de Week van het Gezin, een symposium over vaderschap in Nieuwspoort. Aanleiding was **het manifest 'Betrokken vaders, bloeiende samenleving'** van Kamerlid Don Ceder, waarin wordt gepleit voor meer aandacht voor de cruciale rol van vaders in de opvoeding en samenleving.

In het manifest doet de ChristenUnie concrete voorstellen om betrokken vaderschap beter te ondersteunen. Zo pleit de partij onder meer voor meer ruimte voor vaders rondom de geboorte van hun kind en de eerste 1000 dagen, een actieve rol voor vaders in kwetsbare wijken en versterking van de juridische positie van vaders bij omgangsregelingen.
Tijdens het symposium kwamen wetenschappers, hulpverleners, maatschappelijke organisaties maar ook vader en moeders voor het eerst op deze schaal samen om te spreken over betrokken vaderschap, de impact van afwezig vaderschap en de vraag hoe vaders beter ondersteund kunnen worden.
Emeritus hoogleraar pedagogiek Louis Tavecchio liet tijdens het symposium zien welke impact betrokken vaderschap heeft op de ontwikkeling van kinderen. Hij wees onder meer op onderzoek waaruit blijkt dat aanraking door vaders hetzelfde positieve effect heeft op pasgeboren baby's als aanraking door moeders.
Volgens Tavecchio zijn kinderen die voldoende lichamelijke nabijheid ervaren later beter bestand tegen stress.
Senior onderzoeker Marjolijn Distelbrink (Verweij-Jonker Instituut) sprak over gesprekken die zij voerde met vaders met een migratieachtergrond. Veel van hen ervaren uitdagingen bij de opvoeding van hun kinderen door negatieve invloeden in hun leefomgeving. Tijdens het panelgesprek benadrukte Abdellah Mehraz dat vaders

vaak eerst overtuigd moeten worden van het belang van hun rol in de opvoeding. Ook Gerdien Lassche van GezinsPlatform NL leverde een bijdrage aan het gesprek. Zij pleitte onder meer voor laagdrempelige ondersteuning voor gezinnen en betere toegang tot jeugdzorg op lokaal niveau.
Volgens Don Ceder laat de bijeenkomst zien dat het tijd is om vaderschap serieuzer te nemen in beleid en samenleving. "Vaders zijn té belangrijk om te negeren. Dit symposium voelt voor mij als het startschot van een grotere beweging die vaderschap steviger op de maatschappelijke en politieke agenda moet krijgen", aldus Ceder.

Het symposium is een startschot voor verdere samenwerking tussen wetenschap, maatschappelijke organisaties en politiek. Daarbij vraagt de groeiende invloed van de zogenoemde 'manosphere' onder jongens en
mannen aandacht en onderstreept dit het belang van positieve voorbeelden van mannelijkheid en betrokken vaderschap.
Eerder presenteerde de ChristenUnie al het manifest *'Betrokken vaders, bloeiende samenleving'*, waarin wordt gepleit voor meer erkenning van het belang van vaders, betere ondersteuning van gezinnen en meer aandacht voor vaderschap binnen onderwijs, zorg en beleid.
Lees het manifest hier: Betrokken vaders, bloeiende samenleving -> www.christenunie.nl/nieuws/2026/02/02/christenunie-presenteert-manifest-over-vaderschap-betrokken-vaders-bloeiende-samenleving

- Andere berichten over dit thema:
  - www.nd.nl/nieuws/nederland/1304193/betrek-vaders-meer-bij-hun-kinderen-zegt-kamerlid-don-ceder-c#closemodal
  - www.christenunie.nl/wp-content/uploads/2026/02/CU_Manifest_Betrokken_Vaders.pdf
  - berichten in *Vaderschapskennis* (online magazine), edities nr. 51 (april 2026) en nr. 49, pag. 15-18.
    www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_51.pdf
    www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_49.pdf
  - www.rd.nl/artikel/1148742-erken-steun-vrijwilliger-als-belangrijke-pijler-gezinsbeleid
  - www.nl.linkedin.com/posts/de4emusketier%2Enl_symposium-vaderschap-christenunie-11-mei-activity-7450543644240957440-bvVH
  - www.bijbelsberaadmv.nl/2026/02/13/betrokken-vaders-bloeiende-kerk/
    -> verwijst naar www.biola.edu/blogs/think-biblically/2025/dad-deprivation-and-the-importance-of-fathers#:~:text= en naar
    -> www.firstthings.com/the-fury-of-the-fatherless/ →
    The Fury of the Fatherless (Mary Eberstadt December 1, 2020).
    Citaat:
    "A high percentage of gang members come from father-absent homes . . . possibly resulting from a need for a sense of belonging. Gaining that sense of belonging is an important element for all individuals. Through gangs, youth find a sense of

community and acceptance. In addition, the gang leader may fill the role of father, often leading members to model their behaviors after that individual. . . . Having a father in the child's life greatly reduces the likelihood of a child joining a gang . . ."
-> *www.ifstudies.org/blog/how-fathers-influence-their-daughters-romantic-relationships*
- www.revive.nl/doorbraak-in-kamer-motie-voor-actieve-vaderbetrokkenheid-aangenomen/ (**Dick van den Bos** 18 februari 2026)
-> "Met de aangenomen motie onderstreept de Kamer het belang van de rol van vaders in het leven van een kind, met name in de eerste, vormende jaren. Volgens Ceder draagt actieve betrokkenheid van vaders bij aan veilige hechting, biedt het ondersteuning aan moeders en versterkt het de stabiliteit binnen gezinnen.
De motie sluit aan bij het eerder gepresenteerde manifest *'Betrokken Vaders, bloeiende samenleving'*, waarin Ceder pleit voor meer maatschappelijke en politieke aandacht voor positief en betrokken vaderschap. "Positief betrokken vaderschap doet ertoe, niet alleen privé, maar ook maatschappelijk," aldus Ceder".

Vaderschap in de pedagogische basis:

- www.bobderaadt.nl/KPB.php
  -> factsheet:
  www.bobderaadt.nl/documents/KPB/Factsheet_Opbrengsten_Vaderschapsparticipatie.pdf
  -> onderzoeksverslag:
  www.bobderaadt.nl/documents/KPB/Onderzoek_Vaderschap_in_de_Pedagogische_Basis.pdf
  -> PowerPoint-presentie:
  www.bobderaadt.nl/documents/KPB/PowerPoint_Vaderparticipatie_onderzoek_KPB.pdf

-

Inge Van der ViesInge Van der Vies • 1eGeverifieerd • 1e--De helende kracht van autobiografische romans--De helende kracht van autobiografische romans5 u • 5 uur geleden / 30-04-2026 • Zichtbaar voor iedereen op en buiten LinkedIn
Ik schrijf merendeels over moederschap en aanverwante zaken. Maar ik vlak het belang van betrokken vaderschap zeker niet uit. In tegendeel zelfs. Ik had graag een betrokken vader gehad, en mijn dochter er een gegund. Er valt veel interessants te lezen in deze Kenniswerkplaats -> www.bobderaadt.nl/KPB.php

- **Vaderschap in de pedagogische basis (reactie op het onderzoeksverslag): te vinden op: www.bobderaadt.nl/KPB.php -> www.bobderaadt.nl/documents/KPB/Onderzoek_Vaderschap_in_de_Pedagogische_Basis.pdf**

- ***Onderzoek 'Vaderschap in de Pedagogische Basis'***

Reactie van David op het verslag (2 mei 2026).

"Het spreekt me aan om de ervaringen en visies te lezen van mensen met verschillende achtergronden en expertises binnen het thema vaderschap. Goed dat deze zijn gebundeld. Ik vind het verslag toegankelijk geschreven. Het vereist niet bepaalde voorkennis en dat maakt het makkelijker om het te lezen. Er worden interessante punten genoemd over de rol van de vader en het vaderschap bij de opvoeding van het kind. Veel van deze punten herken ik wel uit mijn eigen leven, maar ik zou ze uit mezelf niet snel kunnen benoemen. Dit verslag geeft concreet weer welke verschillende aspecten er zijn van het vaderschap en hoe deze van belang zijn bij de opvoeding van een kind. Verder helpt het om meer bewust te worden van de problemen en klachten die er bij vaderschap kunnen spelen. Het belang van vaderschap wordt herhaaldelijk bevestigd. Dat vind ik waardevol, omdat ik denk dat het belangrijk is om het vaderschap meer onder de aandacht te brengen.

Ik vind dat het verslag een nette en overzichtelijke inhoudsopgave heeft. Het is erg prettig dat aan het begin van het document de belangrijkste conclusies en aanbevelingen worden opgesomd die uit de verschillende reacties zijn gekomen. Door dit te lezen, blijven deze punten beter bij mij hangen. Hierbij ook een tip. Doordat de conclusies en aanbevelingen van de respondenten letterlijk zijn overgenomen uit hun reacties, zijn ze vaak geschreven vanuit het ik-perspectief. Hierdoor dacht ik, toen ik deze punten voor het eerst las, dat het jouw eigen bevindingen waren. Bij bepaalde punten gaf dit verwarring. Je zou bovenaan de opsomming kunnen benoemen dat het de conclusies/aanbevelingen zijn van de respondenten.

Ik vond de volgende punten o.a. interessant om te lezen:

- *Vaders moeten anders worden bereikt dan moeders.*
- *Het onderzoek dat Joris van Veen (reactie 13) doet naar de verwachtingen die we als maatschappij hebben over ouderschap en opvoedschap en de rol van de vader daarin.*
- *De ervaringen van Kathinka Bruinsma (p.35 en 36) en welke verschillen haar zijn opgevallen tussen ouderschap in Uganda en in de Nederlandse cultuur. Dit sluit ook aan op wat andere respondenten aangeven, bijvoorbeeld Joris van Veen. Ze benoemt denk ik ook terecht het belang van kleine veranderingen: "…wat kan jij in je directe omgeving anders doen...?"*
- *Het antwoord van Meta Kierkels (reactie 12) waarin zij verwijst naar het ecologisch model van Belsky. Ik vond het erg leerzaam om dit te lezen. Ook is het op een prettige manier geschreven. Interessant om te lezen welke factoren van invloed zijn op het vaderschap.*
- *Het feit dat uit recent onderzoek is gebleken dat de rol van een betrokken vader cruciaal is in de eerste 1000 dagen van het leven van een kind en hoe dit positief werkt voor moeders en kinderen (p.40). Dit zou van mij nog meer benadrukt mogen worden. Bijvoorbeeld door het ook te benoemen in de opsomming met conclusies en aanbevelingen.*

*Vraag: In de tweede reactie van Jeroen van Luijk op vraag 1 (reactie 9) stond het volgende: "Hier zie ik een kans om vanuit de KPB een brede niet-geslacht bepaalde benadering te realiseren voor wat nodig is voor een kind." Ik vroeg me af wat jij vind van deze niet-geslacht bepaalde benadering. Ik heb er zelf geen verstand van, maar het klinkt ergens vreemd. *>*

Verder vind ik het een leuke manier waarop je de mensen bedankt die betrokken zijn geweest bij de vorming van het verslag. Leuk ook dat je tussendoor links toevoegt naar relevant stukken of websites, zoals de link naar een stuk over Tim, een bezoeker van Ontmoeten & Zo. Verder vind ik het mooi om uit verschillende reacties te lezen dat jullie werk van de KPB erg welkom is.

Ik vind het ook prettig dat er aan het einde van het verslag twee opsommingen gemaakt worden: 'Aanbevelingen voor de partner/vader' en 'Zo vergroot je de vaderbetrokkenheid' (p.34 en 35). Doordat ze in de vorm van opsommingen zijn geschreven, vind ik het makkelijker lezen. Ook zijn het duidelijke praktische tips die worden gegeven".

***> Het punt dat Jeroen aanraakt, gaat over de taak- en werkverdeling van en tussen beide ouders. En niet een toespitsing of een uitwerking op basis van moederschap of vaderschap (qua gender). Hij pleit meer voor een neutrale positiebepaling dan een indeling conform man-vrouw-taken. Die heldere en praktische taakverdeling is trouwens een belangrijk buffermechanisme uit de methodische ouderbegeleiding. Een unieke en gezonde taakverdeling tussen beide ouders is een basispilaar om tot een goed functionerend ouderschap (en gezin) te komen. Op basis van tijd, wensen, beroep & reistijd, werktijden, capaciteiten, oudervisie, visie op normen & waarden, opvoedvisie c.q. pedagogische visie, voorbeeldgedrag, fysieke condities, kindaspecten, woon- en leefomstandigheden, inkomen & financiën, cultuur, intergenerationele contexten & life events, ethiek, levensbeschouwing en zingeving. En mogelijk nog andere – meebepalende – factoren.**

Als je het hebt over 'gender', dan is het mijns inziens zeker belangrijk om uit te gaan van de biologische geslachtsidentiteit van de baby c.q. het kind; mannelijk of vrouwelijk geslacht.[9],[10],[11] Die is niet neutraal. Dat is een biologisch gegeven. Zoals bij een babyshower bekend wordt gemaakt of het een meisje of een jongetje is. Het is belangrijk dat het meisje bevestigd wordt in haar vrouwelijke identiteit en dat de jongen wordt bevestigd in zijn mannelijke identiteit. Dat is een opdracht voor beide ouders, zowel naar het eigen geslacht

---

[9] Kortheidshalve verwijs ik naar het boek *'Gendergids – Navigeren in het landschap van gender, identiteit en zorg',* geschreven door Elise van Hoek, Henk Jochemsen, Bart Jan Spruyt en Tineke van der Waal (red.) (2026) – Amersfoort: Buijten & Schipperheijn Motief – Lindeboomreeks nr. 22; ISBN 978-94-6369-348-6; 413 pp. - €32,90

[10] **Samenvatting**
"Thema's als gender, transgender en genderdysforie staan volop in de belangstelling. Steeds meer mensen, vooral jongeren, ervaren vragen en spanningen rond identiteit: Wie ben ik eigenlijk? Ben ik een jongen, meisje, non-binair of queer? Wat wil ik, en hoe geef ik daar vorm aan? Daarbij spelen ook medische behandelingen een rol, wat nieuwe (ethische) vragen oproept. Dit boek laat zien welke factoren schuilgaan achter de veranderende manieren waarop mensen hun sekse beleven en uitdrukken – en hoe dit samenhangt met bredere ontwikkelingen in onze samenleving en de gezondheidszorg. Verschillende auteurs benadrukken dat bij medische behandelingen terughoudendheid geboden is, vooral bij jongeren. Tegelijk is het nodig dat de betrokkenen de juiste aandacht en zorg krijgen. Dit boek reikt daarom een nieuw perspectief aan, met oog voor alle aspecten van het mens-zijn. Gendergids biedt beleidmakers, professionals in de zorg, het onderwijs en kerkelijk werk – maar ook iedereen die met genderidentiteitsvragen te maken heeft – handvatten om inzicht te krijgen in ontwikkelingen rond geslacht en gender. Het boek nodigt uit om in het gesprek hierover een weloverwogen positie in te nemen. Daarbij biedt het steun aan (jonge) mensen voor wie gender een persoonlijke zoektocht is die leven, gevoel en keuzes diep kan raken". Bron: www.bol.com/nl/nl/p/lindeboomreeks-gendergids/9300000250181130/

[11] "Steeds meer jongeren en volwassenen ervaren onzekerheid, spanning of verwarring over de vraag of ze man of vrouw zijn. Ofwel hun genderidentiteit. Ze vragen zich af: 'Wie ben ik eigenlijk?' of 'Hoe geef ik mijn identiteit vorm?' Dit geeft heel veel psychische druk, maar ook scherpe discussies in de maatschappij. De nieuwe *Gendergids* van de NPV en het Lindeboom Instituut helpt professionals in de zorg met duidelijkheid, nuance en zorgvuldige uitleg vanuit een christelijk perspectief". Bron: www.npvzorg.nl/webshop/gendergids/

(moeder > dochter; vader > zoon) als bevestiging naar het andere geslacht (moeder > zoon; vader> dochter).

De zogenaamde 'beleefde gender-geslachtsidenteit' is een andere benadering, op basis van subjectieve beleving en interpretaties. Deze innerlijke beleving speelt zich aan de binnenkant af van iemands interne, mentale wereld. Een binnenwereld, die vaak 'gesloten', 'moeilijk bespreekbaar', afgeschermd, angstig[12], 'innerlijk-emotioneel', soms destructief beleefd.
Christiaan Vinkers schrijft in zijn recente boek over jeugdtrauma's (waaronder seksueel misbruik en seksuele verwaarlozing en/of emotionele verwaarlozing) [13] en lees daarbij de onveilige situaties die Vinkers als voorbeelden presenteert).

Aan het eind van deze kanttekening wil ik graag aansluiten bij de volgende overwegingen, die de 'Gendergids' in alle zorgvuldigheid en professionaliteit aanreikt: "De Gendergids benadrukt dat mensen met genderdysforie serieuze, zorgvuldige en liefdevolle begeleiding verdienen. Dat betekent onder meer:

• Luisteren en lijden erkennen: Genderdysforie kan ingrijpend zijn; mensen verdienen een veilige omgeving waarin hun ervaringen serieus worden genomen.

• Breed kijken naar oorzaken: Gevoelens rondom gender hangen vaak samen met psychische, sociale of trauma-gerelateerde factoren.

• Voorzichtigheid rond medische interventies: Omdat genderonbehagen bij jongeren kan afnemen en medische ingrepen grote impact hebben, is grote terughoudendheid geboden.

• Aandacht voor relaties en gemeenschap: Transitie heeft invloed op gezinnen, netwerken en geloofsgemeenschappen.

• Ethische reflectie: Medische mogelijkheden vragen om zorgvuldige afwegingen vanuit mensbeeld, waardigheid en toekomstperspectief". Bron: www.lindeboominstituut.nl/nu-verkrijgbaar-gendergids-navigeren-in-het-landschap-van-gender-identiteit-en-zorg

- *Reactie op het niet doorgaan van de bijeenkomst op 16 april 2026 en antwoorden op gestelde vragen:*

"Bedankt voor jullie bericht en wat jammer dat de bijeenkomst niet doorgaat. Heel belangrijk thema.

Om je vragen te beantwoorden:

Wat ik nodig heb om concreet met betrokken vaderschap aan de slag te gaan is dat we het niet als los onderwerp benaderen, maar als onderdeel van hoe ouders het samen organiseren thuis.

In de praktijk zie ik dat de focus vaak ligt op moeders óf op het meer betrekken van vaders, terwijl het juist gaat over de samenwerking vanuit beide die daaronder ligt.

[12] Suzan Biezeman (2026) *Schaduwverdriet – Wat als je zwangerschap geen roze wolk is?* – Uitg. Paris Books; ISBN 978 94 93425 88 0; 223 pp. Zie bijv. pag. 44: 'borstkanker, 1987'.
[13] Christiaan Vinkers (2026) *'Littekens uit je jeugd – Hoe jeugdtrauma je vormt – en hoe je herstel mogelijk is* Amsterdam: Uitg. Prometheus – ISBN 978 90 446 5902 3 – 293 pp - €22,99.

Wat daarbij helpt, is dat we het minder abstract maken en meer praktisch: hoe organiseer je het thuis zó, dat verantwoordelijkheid niet automatisch bij één van de twee terechtkomt?

In het agenderen van dit thema zou het helpen om betrokken vaderschap niet alleen te koppelen aan "meer doen" of "meer helpen", maar aan het samen dragen en organiseren van het gezinsleven.

In mijn werk met ouders zie ik dat daar vaak de echte doorbraak zit
(ik help ouders aan een gelijkwaardige rolverdeling thuis. M.b.t. zorg voor kind(eren), huishouden en denkwerk).

Ik denk dat daar nog veel winst te behalen is, zowel in hoe we hierover praten als in hoe we ouders ondersteunen.

Mocht het helpend zijn om hier eens concreet verder op door te denken, dan doe ik dat graag"(@ Marinda Schuiling, de thuisteamtrainer, 13-04-2026; De Thuisteamtrainer < marinda@thuisteamtrainer.nl >).

➢ Van Marinda Schuiling kreeg ik ook de volgende reactie:

"Hoi Bob,

Dankjewel voor het toesturen van het onderzoeksverslag. Super interessant om te lezen. Wat mij betreft zit een belangrijk focuspunt van het verslag in het feit dat veel vaders wel degelijk betrokken wíllen zijn bij de zorg voor hun kinderen, maar tegelijkertijd weinig voorbeelden hebben gehad van hoe gelijkwaardig ouderschap er praktisch uitziet. Dus vastlopen op: "Maar hoe dóe ik dat dan?" Dat zie ik in mijn eigen werk ook veel terug. Veel mannen zijn voor een deel zelf aan het uitvinden hoe je niet alleen "helpt" in het gezin, maar ook zelfstandig verantwoordelijkheid draagt in de zorgrol.

Tegelijkertijd denk ik juist dat daar ook hoop in zit: het is te leren. Vertrouwen in die rol groeit vaak niet door er alleen over te praten, maar juist door tijd, oefening en meters maken in de zorg. Door verantwoordelijkheid te dragen, initiatief te nemen en te gaan ervaren: "ik kan dit". Wat mij betreft liggen daar ook belangrijke beleidspunten voor maatschappelijke organisaties:

- **vaders vragen wat ze nodig hebben om te groeien in hun rol**
- **vaderschap meer benaderen als iets dat ontwikkeld en geleerd mag worden**
- **actieve vaderzorg normaliseren**
- **vaders aan elkaar verbinden om elkaar te inspireren in de vaderrol**
- **en vaders niet alleen aanspreken op "meehelpen", maar juist ook op het leren dragen van mentale verantwoordelijkheid binnen het gezin**

Tegelijkertijd denk ik ook dat hierin veel verantwoordelijkheid bij ouders zelf ligt. Uiteindelijk ontstaat gelijkwaardig ouderschap niet vanzelf, maar vraagt het ook om bewust kiezen, oefenen en samen blijven bijsturen in hoe je de zorg en verantwoordelijkheid verdeelt.

Wat ik vooral uit het verslag haal, is dat veel vaders het wél willen, maar onderweg ook vertrouwen moeten leren opbouwen in die rol. En juist daar denk ik dat nog veel winst te behalen valt".

- De Staat van de Gezinnen 2026 – De tijd is op – Het falen van een ogenschijnlijk perfrect systeem – 'We hebben hulp nodig' (presentatie 18 mei 2026, Nieuwspoort, Den Haag)

Op 18 mei 2026 werd voor de 5e keer de het Rapport 'De staat van de Gezinnen 2026' gepresenteerd. Een schokkend, analyserend en alarmerend onderzoek. Diverse levensterreinen van het hedendaagse gezin worden besproken. **Ieder jaar op de Internationale Dag van het Gezin wordt de staat van gezinnen uitgegeven, een gezamenlijk initiatief van Stichting Voor Werkende Ouders, het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ), Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang en WIJ media. Hoe gezinsvriendelijk is Nederland? Wat gaat er goed? Wat kan er beter? Bron: www.ncj.nl/inspiratie/staat-van-gezinnen-2026/**

Fundamentele verandering

De resultaten zijn volgens de initiatiefnemers alarmerend en vragen om een fundamentele koerswijziging. Zolang beleid en organisaties uitgaan van bestaande structuren en systemen, blijven gezinnen buiten beeld. Ouders worden gedwongen om in hun eentje een weg te vinden door een complex landschap in plaats van ouders te ondersteunen. Dit is een systeemfout. Niet het aanbod, maar de behoefte van gezinnen moet centraal staan.
Ouders hebben behoefte aan structurele oplossingen, een politiek die luistert, gezinnen als" uitgangspunt neemt en investeert in de toekomst van kinderen.

"De Staat van Gezinnen 2026 is voor de vijfde keer gemaakt en ingevuld door 8.758 respondenten, waaronder 5.716 ouders, 2.940 opa's en oma's en 102 jongeren. Het is een gezamenlijk initiatief van Stichting Voor Werkende Ouders, het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang en WIJ Media.

Op pag. 8 wordt ingegaan op de positie van vaders. Mede n.a.v. een overleg met een vader-coalitie, die verschillende vaderactiviteiten en vadervisies presenteerden.

Wie zich bezighoudt met de pedagogische basis in het algemeen en met vaderschap in de pedagogische basis heeft vanwege dit rapport een schat aan sociaal-maatschappelijke, pedagogische, psychologische, financiële informatie ontvangen. Een oproep tot verbetering van ons welzijn. Een klimaatwijziging aan sociale ordening en prioriteitstelling. Dit rapport en het boek van Michelle van Tongerloo[14] maken duidelijk dat dit land een andere culturele infrastructuur en een andere intermenselijke attitude nodig heeft.

Gezinnen worstelen met bureaucratie, tijdgebrek, schuldgevoelens en de druk om te voldoen aan het perfecte plaatje. Kinderopvang is duur en ingewikkeld, huizen zijn onvindbaar en onbetaalbaar, het

[14] Michelle van Tongerloo (2024) *Komt een land bij de dokter – Nederland door de ogen van een straatarts* – Uitg. Journalistiek Platform De Correspondent. Zie recensie elders in dit nummer van *Vaderschapskennis.*

verlof te kort en deels onbetaald. Daarnaast voelt buitenspelen als een risico en ook online zijn kinderen niet veilig. **Vaders krijgen op de werkvloer en in gesprekken met professionals nog te weinig ruimte om hun rol als ouder goed te vervullen.** Daardoor blijft de verdeling van zorgtaken thuis ongelijk verdeeld. Opvallend is dat ouders zich voor het eerst uitspreken over gezonde voeding in het onderzoek. Gezonde voeding voelt als luxe. “Als een zak chips goedkoper is dan een zak appels, dan gaat er iets mis”, schreef een ouder.

Zeven duidelijke hoofdstukken worden aan de huidige problematiek besteed. De conclusies staan op pag. 68-69.[15] Een richtlijn voor verbeteringen op het vlak van ouderschap & de partnerrelatie, arbeidsomstandigheden en verlofregelingen, gezondheidszorg, inkomen, huisvesting, toeslagen, kinderopvang, onderlinge omgang en communicatie, waarden en normen, moraal, ethiek en zingeving etc.

VaderFactor:

- **Elly Zuiderveld** (zangeres, kortgeleden 80 jaar geworden) vertelt in een interview “Ik hunkerde er altijd naar om van mijn vader te horen ‘Mooi gedaan’. Maar hij zei het nooit. Dat deed je toen niet. Het ‘kon altijd beter’. Dat was moeilijk voor een vrije geest als de mijne. Tot hij heel oud was en bij ns laatste concert waar hij bij kon zijn, naar voren strompelde en zei: ‘goed gedaan, jochie’. Hij zei altijd ‘jochie’ tegen mij”. De ogen van Elly worden vochtig als zij ontroerd raakt. [16]
- **Rami Poppelaars** (14 jaar, keeper bij Xerxes, brievenschrijver in het boek van Martijn Simons [17]) is fan van Sparta en van voetbalstadions. Hij ging altijd met zijn vader naar de wedstrijden van Sparta, maar zijn vader overleed een jaar geleden aan kanker. Hij schrijft: ‘De wedstrijden zijn daardoor veel saaier. Ik ben blij dat ik überhaupt nog naar de wedstrijden kan, maar dan zit ik naast mijn moeder die van nature geen Spartaan is, bijna geen spelers kent en ook de clubgeschiedenis niet”. [18]
- Zie over dit thema in **Christiaan Vinkers** (2026) *‘Littekens uit je jeugd – Hoe jeugdtrauma je vormt – en hoe je herstel mogelijk is* (Amsterdam: Uitg. Prometheus – ISBN 978 90 446 5902 3 – 291 pp.)
  - pag. 95: “Een vader die zelf werd vernederd, kan onbedoeld streng, afstandelijk of snel boos zijn als zijn kind grenzen opzoekt. Hij wil het goed doen, juist niet worden zoals zijn eigen vader, maar als de stress oploopt, grijpt hij terug op het enige wat hij kent: woede en strengheid”.
  - op pag. 132: over de relatie van Winston Churchill (schrijver, premier van Engeland tijdens de WOII, overleden in 1965) en zijn vader,
  - een casus (pag. 144: vader & Mark)

[15] www.voorwerkendeouders.nl/staat-van-gezinnen-2026-2/

[16] In Ned. Dagblad, 24-04-2026, Gulliver, pag. 18-19. ‘Elly Zuiderveld: ‘Ik weet dat ik er mag zijn en ben wie ik ben’. Interview door Leon van Steensel.

[17] *Beste menner Simons. Middelbare scholieren in gesprek met hun leraar over wat hen echt bezighoudt* – Martijn Simons, Amsterdam: Thomas Rap (2026), 256 blz.

[18] Ned. Dagblad, Gulliver, 24-04-2026, pag 4-5 : Brieven schrijven met je leerlingen: ‘Het is ontroerend’, aldus Martijn Simons. Tekst van Annelies Buit. Met zijn boek wil Simons een inkijkje geen in het leven van jonge mensen. ‘Ik vond het wanzinnig leuk om vanaf de zijlijn onderdeel van de wereld van jongeren te worden’.

- De film ‘Orphan’ biedt een verhaal met een vaderfactor. De vader van de regisseur Lázsló Nemes moest op 12-jarige leeftijd een andere achternaam aannemen toen hij ontdekte dat hij niet het kind was van een Joodse man.[19]
- Michelle van Tongerloo schrijft in haar boek ‘*Komt een land bij de dokter*’ [20]over een aantal vader in haar praktijk als huis- en straatarts. Een casus die raakt is de beschrijving van de situatie van Elys en haar zoontje Elijah. Afgezien van alle maatschappelijke en gezondheidsproblematieken waar deze moeder en haar zoontje mee te maken hebben, is het schrijnend te lezen dat de biologische vader het laat afweten: geen erkenning van het kind, zijn zoon. Elys is ongepland zwanger, als zij 19 jaar oud is. Ze woont bij haar ouders in en klein huis in R’dam-Zuid. Haar vriend, de bio-vader, heeft beloofd te helpen met hun kind, maar dat gebeurt niet. Een medewerker van de Gemeentelijke Sociale Dienst dwingt de moeder om de bio-vader in hun leven te betrekken, zodat hij ook op meerdere levensterreinen gaat bijdragen. Doch door de onderlinge spanningen tussen vader en moeder neemt de gedragsproblematiek van Elijah enorm toe. Elys weigert uiteindelijk de verplichte betrokkenheid van de bio-vader vanwege deze toenemende problemen, met als gevolg dat de GSD haar uitkering – zonder verdere aankondiging – stopt. Het complexe verhaal wordt door Tongerloo uitgebreid beschreven; een schrijnend verhaal. Het aspect van de ‘niet-betrokken’-vader wordt genoemd, doch niet verder uitgediept. Binnen de geboortezorg in Rotterdam komen we vergelijkbare cases vaak tegen. Deze ‘relatieproblematiek’ (vaak complex om meerdere redenen, noem ze ‘risocofactoren’) ligt mede ten grondslag aan de problematiek waar moeder en kind mee te maken hebben: een niet nagekomen belofte door de bio-vader, geen erkenning van het/zijn kind, geen opvoedkundige steun en/of financiële steun, geen ouderlijke buffer, geen taakverdeling, geen rustpunt. Dit relationeel-maatschappelijk aspect mag zeker meer geduid worden, naast allerlei andere hulpverleningsaspecten, depriverende mechanismes, marktwerking en decentralisatie die Van Tongerloo terecht schetst.

Postpartum depressie bij een vader (een patrascentrische PPD)

- **www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php** -> diverse documenten, presentaties en verslagen.
- Correspondentie: met Babke Weenk (Volkskrant, podcast); 30-04-2026) -> Hoi Bob! Erg bedankt voor deze tip nog! Ik heb uiteindelijk met Bob (van Leeuwen, BdR) gepraat en de aflevering staat online. De liefde van nu | de Volkskrant

[19] Jort van Slooten, in: Nederlands Dagblad, 9 mei 2026; interview. “Joodse jongen die jarenlang wacht op zijn vader”; pag. 14-15 – bijlage Geloven & goed leven ZEVEN.
[20] Michelle van Tongerloo (2024) *Komt een land bij de dokter – Nederland door de ogen van een straatarts* – Uitg. Journalistiek Platform De Correspondent; ISBN 9789493254527; 293 pp.; €23,00 m.n. pag. 168-170.

Succes met alles! Groet, Babke.
***www.volkskrant.nl/podcast/de-liefde-van-nu/bob-had-liever-n-kind-gewild/ -> Bob (van Leeuwen) was liever een relaxte vader geweest, zo'n type dat alles wat meer op zijn beloop laat. Maar de controlfreak in hem laat zich niet zo makkelijk wegsturen. Soms maakt dat hem, vindt hij zelf, een wat zure en vervelende vader voor zijn twee jonge kinderen. Na de komst van zijn tweede kindje begon hij zich zelfs af te vragen of hij niet met een soort postnatale depressie had geworsteld.**

Boekenplank – boekrecensies:

- **www.rinnah.nl/9789033833991/linda-klein/samen-meer-ontdekken-over-je-gevoelens/** Samen meer ontdekken over je gevoelens. Samen meer ontdekken over je gevoelens. Auteur: Linda Klein. Recensie door Bob de Raadt [21].
  "**Beschrijving:**
  Boos, blij, bang en verdrietig: elke dag voelen we van alles. Gevoelens waardoor je je fijn voelt en gevoelens die je zo snel mogelijk weg wilt hebben. In dit speels vormgegeven boek ga je samen met je ouders meer ontdekken over emoties. Je emoties opmerken en begrijpen helpt. Daar heb je een leven lang plezier van! Informatie over emoties wordt afgewisseld met leuke opdrachtjes: voelen, denken en doen. Kinderen (en ouders) leren zo communiceren over emoties. Het emotieboek staat in verbinding met de Bijbel en wie God voor je wil zijn in al je emoties en is geschikt voor kinderen van 8 tot 12 jaar.
  Linda Klein beschikt als klinisch psycholoog BIG en kinder- en jeugdpsychotherapeute over veel professionele kennis en ervaring. Zij is werkzaam in de specialistische GGZ voor kinderen, jongeren en hun ouders".
- **www.rinnah.nl/9789020999655/dirk-de-wachter/wachten-een-levenshouding/ Wachten, een levenshouding – auteur: Dirk De Wachter.** Recensie door Bob de Raadt[22].
  Beschrijving:
  "In een wereld die snelt, is wachten een daad.
  Geen passiviteit, maar een bewuste vorm van leven.
  Wachten. Een levenshouding is een neerslag van ideeën, gevoelens en verhalen over het wachten en de vele betekenissen die erbij horen: in ziekte, rouw, je carrière, de liefde en het geloof. Over niet kunnen wachten, leren wachten en wachten zonder verwachting.

---

[21] Oorspronkelijke recensie staat in *VaderKracht Centraal*, nr. 43, maartnummer (2026), pag. 6. Vindplaats: www.bobderaadt.nl/documents/vaderkrachtcentraal/VaderKracht_Centraal_43.pdf Boekgegevens: Linda Klein (2025) *Emotieboek – Samen meer ontdekken over je gevoelens* – Leeuwarden: Ark Media / Jongbloed Christelijke Media – ISBN 978 90 33833991; 184 pp. - € 18,99.
* Recensie is ook gepubliceerd in *Nieuwsbrief Vakblad Vroeg*: vindplaats: www.vakbladvroeg.nl/recensie_emotieboek/?utm_medium=email&utm_campaign=Nieuwsbrief%20Vakblad%20Vroeg

[22] Oorspronkelijke recensie staat in: *Vaderschapskennis*, januari 2026, nr. 48, pag. 6-7. Vindplaats: www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_48.pdf
- Boekgegevens: De Wachter, Dirk (2025) *Wachten, een levenshouding* – Tielt: Uitg. Lannoo Campus – ISBN 978 90 209 9965 5 – 157 pp.
– Recensie stond ook in *Vakblad Vroeg*. Bron: www.vakbladvroeg.nl/recensie_wachten_een_levenshouding/?utm_medium=email&utm_campaign=Nieuwsbrief%20Vakblad%20Vroeg Vermelding in www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_49.pdf pag. 12-14.

Dit boek is een pleidooi voor bedachtzaamheid, maar ook voor engagement: een vorm van nabijheid bij jezelf, en bij de ander".

- **Veugelers, R. & H. Teeuw (2025) *Focusing met kinderen – De kunst van communiceren in therapie en begeleiding* – Den Haag: Acco Learn Uitg. – ISBN 978-94-9239-894-9 – 164 pp, €17,50.**

Recensie is geschreven door Bob de Raadt, boekenrecensent, auteur Vaderschapskennis, contextueel hulpverlener, eigenaar www.bobderaadt.nl – ambassadeur Kenniswerkplaats Pedagogische Basis

Expertise
Beide auteurs hebben jarenlange expertise opgebouwd in therapie- en begeleidingssessies met kinderen met de methodiek van **Kinder Focusing.** Deze benadering biedt een uitnodiging aan kinderen om stil te staan, te voelen en te ontdekken wat congruente, afgestemde en veilige aandacht kan doen. Om in contact te zijn met zichzelf en met anderen. Het is een zachte, diepgaande manier om kinderen te helpen luisteren naar wat er vanbinnen bij hen leeft.

Sleutelbegrippen
Het boek presenteert een theoretisch deel en een uitgebreid scala aan praktijkgerichte oefeningen. In het theoretisch gedeelte komt de ontstaansgeschiedenis van deze benadering uitgebreid aan de orde. Focusing kent vier essentiële sleutelbegrippen:
- Felt Sense (dat is een lichamelijke gewaarwording die een impliciete betekenis in zich draagt),
- Carrying Forward Energy (iets dat vooruit wil en wat aanvoelt wat de best passende volgende stap is; zoals na inademing uitademing volgt),
– Interaction First (de mens in interactie, met z'n omgeving, met de lucht, met de grond, met mensen om zich heen) en
- Des-identificatie (gericht aandacht besteden aan de lichamelijke gewaarwording, om 'erbij' te zijn: "iets in mij is boos" i.p.v. 'ik ben boos!'

Fasen
Er zijn vier belangrijke fasen van het focusproces: ruimte maken, contact maken, contact verdiepen en afronden. De theorie van deze fasen wordt in het boek duidelijk uitgelegd. Verder gaan de auteurs uitgebreid in op de noodzakelijke basisattitude van de begeleider en die is vooral gericht op veilige contactlegging met het kind, het tempo van het kind en de inbreng van het kind. Nuttige handvatten en voorwaarden om tot een veilige therapiesessie te komen.

Vaardigheden
Wat zijn focusingvaardigheden om het kind te ondersteunen in zijn innerlijke proces? Ook hierin geven de auteurs duidelijke informatie.
- Het gaat om 'erbij zijn', met vriendelijke aandacht opdat het kind zich kan richten op lichamelijke gewaarwordingen.
- Spiegelen: luisteren om het gevoel (Felt Sense) terug te kunnen geven, d.w.z. onder woorden brengen.

- Het gaat om een respectvolle en open begeleiding; om grenzen te stellen met begrip en erkenning.
En zo zijn er nog een paar theoretische aspecten:
- een voorbeeld bieden van 'symboliseren' met behulp van creatieve expressie zoals tekenen, schilderen, kleien en spel, om de innerlijke beleving zichtbaar en voelbaar te maken;
- hoe ga je om met procesverstoorders, zoals verveling, ongeduldigheid, boosheid en druk;
- wat is de betekenis van de metafoor van de 'cookie cutter'?
- wat is de invloed van zelfkritiekprocessen, als blokkerende patronen die ontstaan zijn in de kindertijd en
- hoe voer je een succesvol Focusing-introductiegesprek?
Goede tips en bruikbare handvatten!

Praktisch werken
Vervolgens gaan de auteurs over tot het praktische deel met 41 oefeningen over de eerdergenoemde thema's: 'ruimte maken', 'contact maken', 'contact verdiepen' en 'afronden'.
Bijvoorbeeld over sensomotorische oefeningen: tast, horen, ruiken, kijken en proeven. Bij elke oefening staat een beschrijving van de doelgroep, het doel en het te gebruiken materiaal.
Bij voorbeeld een oefening om een Felt Sense te verkennen via afbeeldingen. Naast een beschrijving van de activiteit en een instructie van de begeleider aan de focuser staan er voorbeeldvragen bij vermeld, zoals 'Waar voel je iets in je lijf?' of 'Welke emotie voel je erbij?' Het voert ter ver voor deze recensie meer oefeningen te beschrijven. Het is aanbevolen, als je met kinderen werkt, zelf deze oefeningen uit te voeren en te ervaren, wat dit kinderen te bieden heeft. Erg waardevol en toegankelijk voor kinderen. Een belangrijk hulpmiddel om kinderen in contact te brengen met hun innerlijke wereld. Daarin biedt Focusing veel mogelijkheden tot herstel van het emotionele leven en dus ook van hun sociaal functioneren.

Kortom: wie met kinderen werkt en zich wil verdiepen in de methodische aanpak van 'Focusing met kinderen' heeft met dit boek een schat aan behandelmogelijkheden, oefeningen en zorgvuldige taal als benadering in handen. Een betrokken en sensitieve benadering waar kinderen baat bij hebben. Zeer de moeite waard om je als zorg- en hulpverlener in te verdiepen. Overzichtelijk boek, met veel illustraties, goed leesbaar, uitnodigend en praktisch uitvoerbaar. Van harte aanbevolen.

- **Michelle van Tongerloo (2024) *Komt een land bij de dokter – Nederland door de ogen van een straatarts* – Uitg. Journalistiek Platform De Correspondent; ISBN 9789493254527; 293 pp.; €23,00.**

Komt een land bij de dokter
Michelle van Tongerloo, huisarts in Rotterdam-Zuid- en straatarts bij de Pauluskerk in Rotterdam heeft een indringend, hartverscheurend en maatschappijkritisch boek geschreven. Indringend, vanwege de ingrijpende, persoonlijke casuïstiek binnen een ontluisterende maatschappelijke context. Hartverscheurend, omdat toenemend individueel fysiek-medisch leed ontstaat door bureaucratie, decentralisatie, complexe regelgeving, marktwerking, overdosering aan hulpverleners en diversificatie van hulpverleningsinstanties: als een moderne verwijsindustrie. Hierdoor ontstaat een soort hulpverleningsrotonde, die veel geld kost, doch de hulpvragende cliënt/patiënt amper soelaas biedt. Maatschappijkritisch omdat ongedocumenteerden (geen paspoort of ID-kaart bezittend, geen geldige identiteitspapieren, onverzekerden) en veelal arbeidsmigranten hun recht op zorg en hulpverlening door omstandigheden verliezen met grote gevolgen van dien. Geen inkomen, geen huis, geen onderdak, amper medische zorg, amper een menswaardig leven. Bekende problematiek, die ik ook in de geboortezorg en in de academisch-medische wereld van het Erasmus MC ziekenhuis tegenkwam. Kwetsbare zwangeren, ongedocumenteerden, dakloos, zwervend, medisch-sociaal zeer kwetsbaar. Met in hun kielzorg een tiental (of meer) instanties met wie zij te maken hadden. “Een honingraat zonder enige structuur”, zoals de straatarts dat noemt. “Hoe meer problemen, hoe meer professionals”. Stuurloos, onoverzichtelijk, van-het-kastje-naar de muur’’-gestuurd, uitzichtloos. Overlevers!

Personen in een maatschappelijke context
Op basis van de persoonlijke verhalen, die uitvoerig beschreven worden op een meeslepende wijze is het boek in drie delen onderverdeeld: de diversiteit aan problemen (uitbuiting, arbeidsmigratie, economisch daklozen), de oorzaken (ons sociaal vangnet is geen vangnet meer, gebrek aan betaalbare huisvesting, de zorg als verdienmodel wat ten koste gaat van de patiënt, de versplintering van de zorg).

Oplossingen

Tenslotte reikt Van Tongerloo oplossingen aan: particuliere initiatieven die deels hun eigen koers varen en deels samenwerken met bestaande hulpverleningsinstanties.
Door de uitzichtloosheid waar haar patiënten mee te maken hebben, gaat de auteur over om persoonlijke verhalen te delen op sociale media. Dit levert bijval op in de vorm van begrip, goederen en financiële middelen. Door crowdfunding kunnen op een doorbrekende manier cliënten geholpen worden met vergoedingen van onkosten, goederen en levensmiddelen. Dit werkt efficiënter, sneller en mensvriendelijker, dan als dat dit via de reguliere kanalen geregeld moet worden. Er is moed en visie voor nodig om op deze manier in de zorgpraktijk te staan. Van Tongerloo roept op om professionele nabijheid te creëren, om bestaanszekerheid beter te organiseren, om de verzorgingsstaat te verbeteren, om de overheid te laten zien dat het anders (directer, goedkoper, menselijker, adequater) kan.

Zorgzame burgerinitiatieven
Naast het starten van een eigen fonds geeft de auteur pakkende voorbeelden van burgerinitiatieven die aansluiten bij de wijk, de buurt, de directe woonomgeving. Van Tongerloo beschrijft de volgende initiatieven: Team Toekomst, De Verbindingskamer, het Instituut voor Publieke Waarden, Zorgcoöperatie Austerlitz Zorgt, naast het Landelijk Netwerk 'Nederland zorgt voor Elkaar'. Het is belangrijk om als sociaal werker van deze gemotiveerde werkwijzen en burgerinitiatieven kennis te nemen. Mogelijk werkt dit inspirerend en doorbrekend voor de eigen woon- en/of werkomgeving.

Schokkend en ontluisterend
Het boek is overzichtelijk ingedeeld, makkelijk te lezen, zowel meeslepend als schokkend-ontluisterend. Het toont een ongemakkelijke kant van Nederland. Van Tongerloo laat indringend de complexheid en de machteloosheid zien van daklooosheid en arbeidsmigratie. Zij laat ook de veerkracht, creativiteit en het doorzettingsvermogen van mensen zien. Het boek is een pageturner en roept op tot transformaties in hulpverleningsland, want zoals de auteur het noemt: 'Er komt een land bij de dokter!' En dat is een rake typering, deze titel. Van harte aanbevolen!

- Jake Biggin (2026) *Mijn vriend Sunny (2) – Woorden van vriendschap* – Utrecht: KokBoekencentrum Uitgevers – ISBN 978-90-435-4471-9; €17,99.

Recensie is geschreven door Bob de Raadt, boekenrecensent, auteur Vaderschapskennis, vadercoach, ambassadeur Kenniswerkplaats Pedagogische Basis

Sunny
Jake Biggin, auteur en tekenaar, heeft opnieuw een zinvol en aandoenlijk verhaal geschreven over Alice en haar vriend Sunny, een trouwe hond. Samen beleven zij vriendschap. Sunny is er gewoon altijd voor haar. In je hart kun je vriendschap voelen. 'Vriendschap' is een ander woord voor 'liefde'. "Wanneer het leven te veel wordt en gevoelens overweldigend zijn, is het een geschenk om een vriend te hebben die blijft. Sunny is die vriend voor Alice. Tijdens hun gezamenlijke reis leert Alice dat vriendschap meer is dan samen zijn: het is een gevoel dat langzaam groeit, diep vanbinnen, en je sterker maakt dan je dacht". 'Woorden van vriendschap' wordt gekenmerkt door prachtige illustraties en korte, scherpzinnige teksten.

Belangrijke vragen
"Wat heb je nodig?"
"Jij bent belangrijk".
"Er zijn verschillende richtingen: wijsheid, liefde, lef, thuis, vriendschap'.
Wat helpt: "Door zelf een vriend te zijn". Het is belangrijk om aardige dingen tegen jezelf te zeggen en aardige dingen te doen: aardig zijn voor jezelf. "Je hoeft nooit iemand anders te worden: Jij bent jij". En : "Niet alle vragen hebben een antwoord". Volg de reis en het gesprek van deze twee kameraden. Om anders te kijken, dan zie je soms veel meer. Volg je hart, dat weet de weg. Vriendschap, als een lichtpuntje van de dag.

Kortom: 'Mijn vriend Sunny - Woorden van vriendschap' is een aanrader. Dompel jezelf onder in dit rijke verhaal van vriendschap, verbinding en perspectief. Een kleurrijk boek, sensitief, opbouwend, troostend, hartelijk. Een prachtige opvolger van het eerdere boek *'Mijn vriend Sunny'.*[23]

Christiaan Vinkers (2006) *Littekens uit je jeugd – Hoe jeugdtrauma je vormt – en hoe herstel mogelijk is* – Amsterdam: Prometheus; ISBN 978 90 446 5902 3 – 293 pp., €22,99.

Recensie door Bob de Raadt, boekenrecensent, contextueel hulpverlener, specialist vaderschapsparticipatie, auteur Vaderschapskennis, ambassadeur Kenniswerkplaats Pedagogische Basis

[23] Zie recensie van dit boek in het februarinummer (2025) van *Vaderschapskennjs*: www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_37.pdf - pag. 7-8.

In *'Littekens uit je jeugd'* laat psychiater Christiaan Vinkers zien dat jeugdtrauma vaak niet ontstaat door één ingrijpende gebeurtenis of zichtbaar geweld, maar door langdurige patronen in de opvoeding , of door wat er structureel ontbrak, zoals veiligheid of voorspelbaarheid. Herstel is mogelijk door het hervinden van veerkracht, betekenisgeving en de steun van andere mensen.

Jeugdtrauma
Kenmerkende stelling van Vinkers is de definitie van 'jeugdtrauma': een overschot van het verkeerde, bij voorbeeld slaan, schreeuwen, genegeerd worden en misbruik (mishandeling) en/of een tekort aan het goede, bij voorbeeld aan liefde, aandacht en affectie (verwaarlozing) vóór het achttiende jaar. "In essentie draait jeugdtrauma altijd om die twee bewegingen, terwijl de uitingsvormen divers zijn. Wat jeugdtrauma ingewikkeld maakt, is dat het op het oment zelf niet altijd als traumatiserend wordt ervaren. Kinderen hebben vaak geen taal of kader om te begrijpen wat er gebeurt. Ze passen zich aan, verdragen het of doen alsof het normaal is". De gevoelens daarover worden weggestopt en komen pas jaren later naar boven, omdat iemand dan vastloopt, door emoties en herinneringen uit het verleden.

Vormen van misbruik en verwaarlozing
De auteur onderscheidt jeugdtrauma in zes verschillende vormen:
- lichamelijke mishandeling (letsel, blauwe plekken, slaan, schoppen, schudden),
- emotionele mishandeling (uitschelden, opsluiten/vastbinden, intimidatie),
- lichamelijke verwaarlozing (gebrekkige hygiëne, onvoldoende onderdak, ongeschikte kleding),
- emotionele verwaarlozing (structureel onthouden van genegenheid, aandacht en emotionele beschikbaarheid, seksuele verwaarlozing),
- seksueel misbruik (grensoverschrijdend gedrag op seksueel vlak, als vorm van misbruik van macht, vertrouwen of afhankelijkheid) en
- pesten.
Hij geeft aansprekende en pijnlijke voorbeelden en een duidelijke uitleg van deze zes vormen van mishandeling en verwaarlozing.

Historische lijnen
Jeugdtrauma blijft vaak onder de radar en komt pas laat in de publiciteit.
Vinkers neemt de lezer mee in een historisch overzicht van Freud tot de benadering van Adverse Childhood Experiences (ACE), zogenaamde 'nadelige jeugdervaringen'. Hij stelt basale vragen als 'Hoe weet je of je een jeugdtrauma hebt?" "Wat is een abnormale jeugd?" "Hoe brengen we jeugdtrauma goed in kaart?"

Jeugdtrauma en maatschappij
Hij bespreekt oorzaken van kwetsbaar opgroeien in onze eeuw, in de huidige maatschappelijke cultuur: prestatiedruk & perfectionisme, overbescherming en de impact van de digitale wereld (d.w.z. welvaartsrisico's). Zijn basisvragen zijn: "Geven we onze kinderen genoeg ruimte, aandacht en liefde? Krijgen kinderen genoeg van wat hen echt helpt om te groeien? Wordt er vaak genoeg gezegd: 'Ik ben er voor je!' 'Ik zie je!' en 'Ik houd van je!'"

Voedingsbodem
Hij besteedt aandacht aan de voedingsbodem van jeugdtrauma en het feit dat geen enkel kind en onbeschreven blad is. In een gezin kunnen zowel liefde, stress als een disbalans aanwezig zijn. Terecht benadrukt Vinkers de belangrijke inzet van **vaders**, want "zij spelen een unieke rol in de ontwikkeling van kinderen. Als vaders bewust en actief in de opvoeding worden betrokken, leidt dat tot minder huiselijk geweld, meer positieve opvoeding en minder stress bij vaders en kinderen".
Het is belangrijk dat er sterke gemeenschapsbanden zijn, dat er gezonde sociale controle is en onderlinge steun als krachtige buffers. "Jeugdtrauma is een samenspel van genetische aanleg, het gezin, sociale relaties, school en buurt en de bredere maatschappelijke context. Een patroon van

loyaliteit aan macht, bescherming van systemen, wantrouwen tegenover kinderen en het wegkijken van volwassenen".

Waarschuwingen en oplossingen
Vanzelfsprekend bespreekt Vinkers als psychiater de psychische gevolgen van jeugdtrauma en is hij kritisch op de huidige tendensen in wat hij noemt 'de traumabusiness'.
Hij zoekt oplossingen die veerkracht aanmoedigen, noemt zingeving als fundament voor herstel, geeft advies aan ouders (wat zij zelf kunnen doen), roept op tot 'traumasensitief onderwijs', preventie en (mede)menselijkheid, en bepleit een perspectief biedende hulpverlening. Om die reden is dit boek een 'mustread' voor werkers in de zorg en het sociaal werk. Veel klachten van patiënten en cliënten zijn op aspecten van jeugdtrauma terug te voeren en te begrijpen.

Tot slot
Vinkers heeft een prettig taalgebruik en geeft duidelijke uitleg. Het boek is overzichtelijk, goed leesbaar en biedt diepgaande kennis over jeugdtrauma en haar achtergronden. De bijlagen over de termen en de begrippen voor jeugdtrauma en de veelgebruikte vragenlijsten om jeugdtrauma te meten zijn nuttig als aanvullende informatie. Het boek bevat een uitgebreide bronnenlijst en een boeiend notenregister. Kortom: een aanrader voor werkers in de gehele breedte van sociaal werk.

Podcast:

- **GELIJKWAARDIG OUDERSCHAP -> WE DOEN HET SAMEN MAAR WAAROM VOELT HET NIET ZO?** www.open.spotify.com/episode/31R5dFbvKxjshtYWPdjPNb - https://buikbaby.com
- Ook te vinden op https://shows.acast.com/de-vaderschap-bobcast-/episodes/gelijkwaardig-ouderschap-we-doen-het-samen-maar-waarom-voelt-het-niet-zo ->

- **Johan de Gruyter** • 1e

Senior inspecteur bij Liftinstituut 1 d / 06-05-2026 (bericht op LinkedIn)

De vaderschap Bobcast heeft een nieuw seizoen! Door de samenwerking met Esther Cardenes-Wasser (geboorte coach) is dit een gezamenlijk project die ook te volgen is via haar eigen podcast kanaal, waar overigens nog vele andere gesprekken te luisteren zijn.

De vaderschap Bobcast op Spotify:
https://lnkd.in/emnPKEWd

Buik & Baby podcast op Spotify:
https://lnkd.in/e3Ze3Sqw

- Post op LinkedIn (07-05-2026): “

Esther Cardenes-Wasser

Geboortecoach | founder Buik&Baby DÉ mama community |6 u
“We doen het samen.
Maar waarom voelt het in de praktijk vaak anders?”
Gelijkwaardig ouderschap is een onderwerp waar veel over gesproken wordt maar nog te weinig écht over gedeeld.
In onze nieuwste podcastaflevering van Buik & Baby gaan we in gesprek met **Bob de Raadt** & **Jan Jakob Bouma**
We hebben het over:
De verdeling van zorg en verantwoordelijkheid
De onzichtbare mentale last
En waarom “helpen” niet hetzelfde is als samen dragen
Wat deze aflevering vooral duidelijk maakt?
Dat gelijkwaardig ouderschap niet vanzelf ontstaat.
Het vraagt om bewustzijn, communicatie en het durven aangaan van ongemakkelijke gesprekken.
Niet alleen thuis maar ook breder in hoe we als samenleving kijken naar ouderschap en rollen.

🎧 Benieuwd naar het gesprek? Luister via **https://lnkd.in/ebZkAsQM**
Ik ben benieuwd:
Wat betekent gelijkwaardig ouderschap voor jou en voelt dat ook zo in de praktijk? Naast een reactie naar Esther mag je ook een reactie sturen naar bobderaadt@live.nl want ik ben ook benieuwd naar jouw reactie op deze podcast en op jouw visie op het thema ‘gelijkwaardig

ouderschap’.

SIRG-FCAR: uit de Nieuwsbrief van april-mei 2026 [24]

NEW PUBLICATIONS

- **Adisu, M. A., Molla, B., Gessesse, A. D., Tigabu, D., Wodaynew, T., Ali, A. S., & Habtie, T. E. (2026). Paternal Engagement in Infant and Young Child Feeding: A Systematic Review and Meta-Analysis of Its Extent and Associated Factors. *Maternal & Child Nutrition*, *22*(1), e70174. https://doi.org/10.1111/mcn.70174**
- **Akça, K., & Tuncay, S. (2026). The relationship between fathers' involvement in infant care and infant attachment levels. *Irish journal of medical science*. https://doi.org/10.1007/s11845-026-04281-7**
- **Al-Jaberi, M., Mazruii, A. A. A., Sabah, A., In, S., Eid, N. E. N. A. S., Chitra, E., & Hamat, R. A. (2026). Parental emotional availability as a mediator in family relationships and adolescent emotional regulation. *International Journal of Africa Nursing Sciences*, 101062. https://doi.org/10.1016/j.ijans.2026.101062**
- **Alnuaimi, N., Bratzke, L., Roberts, T., & Pridham, K. (2026). Understanding Fathers' Bonding With Preterm Infants: Influencing Fathers and Infants' Variables. *Journal for Specialists in Pediatric Nursing*, *31*(2). https://doi.org/10.1111/jspn.70014**

[24] On behalf of the Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships (SIRG-FCAR) of the Society for Emotions and Attachment Studies (SEAS). From the April/May 2026 edition of the SIRG-FCAR newsletter of recently published articles on father-child relationships. If you would like to share events, new publications, or relevant information for the next newsletter, please contact Audrey-Ann Deneault at audrey-ann.deneault@umontreal.ca. You can also email me to be added/removed from our mailing list.

- Asiimwe, R., Welch, T., Dwanyen, L., Kasujja, R., Mugumya, F., Blow, A. J., & Mussa, K. (2026). Impact of Father Involvement and Positive Parenting on Child Mental Health: Insights From a Survey of Ugandan Households. *Family Process*, *65*(2). https://doi.org/10.1111/famp.70144
- Boucheneb, H., Paquette, D., & Couture, S. (2026). Family configuration of father–child and mother–child activation relationships: links to pre-schoolers' behavioural outcomes and parental alliance. *Early Child Development and Care*, *196*(3–4), 269–288. https://doi.org/10.1080/03004430.2026.2650342
- Camardella, F., Pellegatta, V., Poggiogalle, E., Casini, M. P., Gigliotti, F., Terlizzi, S., Favaro, A., Todisco, P., Meneguzzo, P., & Donini, L. M. (2026). Parental eating attitudes and adolescent eating disorder severity: preliminary findings on orthorexic tendencies. *Eating and Weight Disorders*. https://doi.org/10.1007/s40519-026-01830-y
- Chen, X., Khir, A. M., Long, S., Yin, S., Zheng, W., & Wong, B. Y. (2026). Paternal coparenting and prosocial behavior among Tibetan adolescents: Mediating effects of father-child attachment and moderating effects of emotional stability. *Acta Psychologica*, *266*. https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2026.106855
- Chen, X., Chen, J., & Gao, X. (2026). Family Cohesion and Preschool Children's Prosocial Behaviour in China: The Mediating Effects of Parent–Child Relationships and Parenting Sense of Competence. *Behavioral Sciences*, *16*(3), 347. https://doi.org/10.3390/bs16030347
- Chen, X., Khir, A. M., Long, S., Yin, S., Zheng, W., & Wong, B. Y. (2026). Paternal coparenting and prosocial behavior among Tibetan adolescents: Mediating effects of father-child attachment and moderating effects of emotional stability. *Acta Psychologica*, *266*. https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2026.106855
- Chen, Y., Yin, X., Li, L., Chen, S., Cai, L., & Zhang, H. (2026). Who leads the digital way? Divergent roles of maternal and paternal educational attainment in shaping adolescents' internet literacy and smartphone addiction. *Journal of Children and Media*, 1–22. https://doi.org/10.1080/17482798.2026.2661336
- Cheung, R. Y., Kum, B. H., Li, J. B., & Cheung, S. K. (2026). Happy Parents, Happy Kids? Prospective Relations Between Mothers' and Fathers' Happiness, Mindful Parenting, and Children's Social-Emotional Competence. *Journal of Happiness Studies*, *27*(5), 60. https://doi.org/10.1007/s10902-026-01042-2
- Christou, A. I., Karampini, Z., Kourkoutas, E., & Bacopoulou, F. (2026). Perceived Paternal Acceptance–Rejection, Self-Perception, and Peer Victimization in Preadolescents with and Without Special Educational Needs. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *23*(3), 367. https://doi.org/10.3390/ijerph23030367
- Davenport, K. R., Masuda, T., & Leon, S. C. (2026). Maternal and Paternal Extended Family Support Among Children in Foster Care: Associations With Internalizing Symptoms Trajectories. *Child & Family Social Work*. https://doi.org/10.1111/cfs.70185
- Duranoğlu, R., Bülez, A., & Çağan, E. S. (2026). The impact of digital kangaroo care education on father-infant attachment: A randomised controlled trial. *Health Education Journal*. https://doi.org/10.1177/00178969261430629

- Galántai, J. (2026). The construction of blended masculinity and gender norm bias of stay-at-home fathers in Hungary. *Community, Work & Family*, 1–19. https://doi.org/10.1080/13668803.2026.2655375
- Gunaratna, N. S., Ghosh, S., Galvin, L., Jeong, J., O'Malley, S. F., Mosha, D., Yousafzai, A. K., Verissimo, C. K., PrayGod, G., Mapendo, F., Kumalija, E., Matangi, E. S., Endyke-Doran, C., Sando, M. M., Kieffer, M. P., & Ambikapathi, R. (2026). Effects of Engaging Fathers and Bundling Nutrition and Parenting Interventions on Child Nutrition Outcomes and Related Parent Behaviors in Rural Tanzania: Results From EFFECTS, a Five-Arm Cluster-Randomized Controlled Trial. *Maternal & Child Nutrition*, *22*(1), e70173. https://doi.org/10.1111/mcn.70173
- Güngör, I., & Artan, I. Z. (2026). The role of childhood traumas on father-child sexual communication language: Self-esteem, social anxiety and sexual education. *PLoS One*, *21*(3). https://doi.org/10.1371/journal.pone.0340776
- Han, R. Y., Wang, S. B., Tan, W. Y., Jia, F. J., Liu, Y. H., & Hou, C. L. (2026). Intergenerational anxiety symptom networks: A community-based network analysis of parent-child dyads and parental gender differences. *Journal of Affective Disorders*, 121711. https://doi.org/10.1016/j.jad.2026.121711
- Handique, D., & Negi, D. P. (2026). 'We are not only providers, we are nurturers': Assamese rural fathers' experiences of fatherhood in India. *NORMA*, 1–17. https://doi.org/10.1080/18902138.2026.2638662
- Harrison, M., & Parnell, K. (2026). Child Sexual Abuse: The Experience of Non-Offending Fathers. *Journal of Child and Family Studies*, 1-12. https://doi.org/10.1007/s10826-026-03279-0
- Hultmann, O., Søe, M. A., Broberg, A. G., & Möller, C. (2026). Assessing parental capacity in abusive fathers–A pilot study in child social welfare using an interview based on reflective functioning. *Children and Youth Services Review*, 108931. https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2026.108931
- Iqbal, Y., Yoshikawa, H., Michael, D., Bolisetty, S., Yesmin, S., Mian, A. U., ... & Behrman, J. R. (2026). Effects of an early childhood father engagement program in Rohingya camps and host community in Cox's Bazar, Bangladesh: a cluster randomized controlled trial. *BMC Global and Public Health*, *4*(1), 33. https://doi.org/10.1186/s44263-026-00266-x
- John, J. R., Chua, A., & Eapen, V. (2026). Maternal And Paternal Differences in Parental Stress and Children's Autistic Features Among Parents of Preschool Autistic Children. *Autism*. https://doi.org/10.1177/13623613261427131
- Kochanska, G., Kim, J., & Herbert, H. M. (2026). Equifinality and multifinality in developmental paths to a hostile mindset: A longitudinal study of mother–child and father–child dyads from toddler to early school age. *Development and Psychopathology*, 1-14. https://doi.org/10.1017/S0954579426101333
- Kostense, L. (2026). The impact of divorce-related relocation for Dutch children: An empirical-legal survey study. *Family Court Review*. https://doi.org/10.1111/fcre.70067

- **Meng, Z., Cheng, Q., Yu, C., & Wang, X. (2026). Associations between parenting dimensions and physical activity levels among Chinese adolescents: psychological capital as a mediator. *BMC Public Health*. https://doi.org/10.1186/s12889-026-27576-x**
- **Nishigori, H., Nishigori, T., Obara, T., Sakurai, K., Ishikuro, M., Mizuno, S., ... & Yaegashi, N. (2026). Paternal bonding failure and depression at 1 month postpartum are associated with neurodevelopmental delay in 4-year-old children: An Adjunct Study of the Japan Environment and Children's Study. *Infant Mental Health Journal*, *47*(3).https://doi.org/10.1002/imhj.70082**
- **Offer, S., & Kaplan, D. (2026). Which Fathers Are Sensitive to Maternal Gate Closing? Exploring How Gender Role Attitudes Moderate the Link Between Fathers' Perceptions of Gate Closing and Childcare Involvement. *Sex Roles*, *92*(2), 9. https://doi.org/10.1007/s11199-026-01642-5**
- **Papadaki, A., Kourkoutas, E., & Christou, A. I. (2026). Sense of Relatedness (Resiliency), Perceived Relationships with Parents and Teachers and Depression in students with and without Special Educational Needs (SEN). *Journal of Child and Family Studies*, 1-15. https://doi.org/10.1007/s10826-026-03292-3**
- **Pell, B., Howarth, E., Bacchus, L., Buckley, K., Burn, A. M., Evans, R., & Moore, G. (2026). Fathers' experiences of help-seeking and support needs for themselves and their children following domestic violence and abuse: a qualitative study. *Journal of Family Violence*, 1-15. https://doi.org/10.1007/s10896-026-01063-8**
- **Pipová, H., Dolejš, M., Suchá, J., & Vazsonyi, A. T. (2026). Perceived adolescent insecure attachment with mothers and fathers: links with food addiction, eating disorders, and weight status. *International Journal of Adolescence and Youth*, *31*(1), 2660772. https://doi.org/10.1080/02673843.2026.2660772**
- **Pişkin, M., & Coşkun, A. B. (2026). Psychometric validation of the Turkish version of the paternal involvement with infant scale: A methodological study in fathers of infants aged 0–12 months. *Journal of Pediatric Nursing*, *88*, 524-531. https://doi.org/10.1016/j.pedn.2026.03.030**
- **Ren, H., Hu, B. Y., Ren, L., Chou, Y. J., & Chang, C. J. (2026). Examining the Longitudinal Associations Between Paternal and Maternal Involvement and Social Competence Among Chinese Young Children via an Extended Cross-Lagged Panel Model. *Infant and Child Development*, *35*(2). https://doi.org/10.1002/icd.70097**
- **Song, X., Meng, Q., Xu, Z., Ming, H., & Chen, G. (2026). Non-suicidal self-injury in middle school students: Influencing factors and a risk prediction model. *Journal of Affective Disorders*. https://doi.org/10.1016/j.jad.2026.121535**
- **Svendsrud, H., Fredriksen, E., Lund, O., Moe, V., Smith, L., Helmikstøl, B., Oftedal, A., & Bekkhus, M. (2026). Fathers' prenatal risk and infant mental health: The role of caregiving warmth. *Developmental Psychology.* Advance online publication. https://doi.org/10.1037/dev0002191**
- **Tan, L., Bader, L. R., Volling, B. L., & Gonzalez, R. (2026). Children's emotion understanding and attachment security to mothers and fathers across the transition to siblinghood. *Journal of family psychology*. https://doi.org/10.1037/fam0001461**

- **Wang, D., Jiang, Y., Zhao, Q., & Jiang, N. (2026). Parental Phubbing and Problematic Smartphone Use Among Chinese Adolescents: A Moderated Mediation of Parent–Child Relationship and Loneliness. *Applied Research in Quality of Life*, 1-25. https://doi.org/10.1007/s11482-026-10545-2**
- **Witt, A., Silva, J. M., Sachser, C., Brähler, E., Kaess, M., & Fegert, J. M. (2026). The Role of Parenting in Mitigating the Impact of Adverse Childhood Experiences on Mental Health: Results from a Population-Based sample. *SSM-Mental Health*. https://doi.org/10.1016/j.ssmmh.2026.100606**
- **Xu, Y., Li, X., Xu, H., Huang, J., & Ding, R. (2026). Network Analysis of Parental Responses to Children's Negative Emotions and Adolescents' Socioemotional Development. *International journal of psychology : Journal international de psychologie*, *61*(2). https://doi.org/10.1002/ijop.70190**
- **Xue, K., & Gu, X. (2026). Of love and loss: Negotiating masculinity and care in families of autistic children in China. *Current Sociology*. https://doi.org/10.1177/00113921261426573**
- **Zhou, K., Zhu, X., Shek, D. T., & Zong, W. (2026). Parental rejection and adolescent problematic social media use: Role of interpersonal strengths and gender dyads. *Family Relations*. https://doi.org/10.1111/fare.70099**
- **Zhu, X., Luo, X., Dou, D., & Zhou, Z. (2026). Chinese Parents' Psychological Control and Adolescents' Psychological Well-Being Over Time: The Role of Psychological Needs. *Journal of Adolescence*. https://doi.org/10.1002/jad.70129**
- **Zhang, Y., Luo, S., Halgunseth, L. C., Moeser-Whittle, E. A., Hubert, A., Balogun, M. A., & Wu, H. (2026). Examining the Roles of Parent–Child Gender Dyads in the Association Between Parental Psychological Control and Adolescent Depressive Symptoms in Chinese Families. *Behavioral Sciences*, *16*(4), 605. https://doi.org/10.3390/bs16040605**

Podcast:

- **Gelijkwaardig ouderschap** – https://buikbaby.com www.open.spotify.com/episode/31R5dFbvKxjshtYWPdjPNb -> **Beschrijving van aflevering**
  “We doen het samen.”
  Maar waarom voelt het soms alsof alles toch op jouw schouders ligt?
  In deze aflevering gaan we in gesprek met Bob de Raadt en Jan Jakob Bouma over gelijkwaardig ouderschap. Over wat er vaak niet gezegd wordt, maar wel gevoeld. Eerlijk, herkenbaar en zonder filter.